

“Περί της Μάνης”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ΄

Ἡ Μάνη εἶναι μία ἀπό τίς τρεῖς χερσονήσους τῆς Πελοποννήσου, τό νοτιώτερο τμήμα τῆς Λακωνίας, στήν ἐσχατιά τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Ταυγέτου (ὕψ. 2.450 μ.). Μάλιστα εἶναι καί τό νοτιώτερο ἄκρο τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως. Τό βάθος τῆς θάλασσας στό ἀκρωτήριο Ταίναρο φθάνει τά 4.450 μ. Ἐκεῖ κατά τήν μυθολογία ἦσαν οἱ πύλες τοῦ Ἄδη.

Ἡ Μάνη ἔχει «ἄγρια ὁμορφιά». Πολλά χωριά εἶναι ὡς ἀετοφωλιές. Ἐπικρατεῖ ἡ πέτρα, ὁ βράχος ἀλλά καί τό φῶς. Ὑπέροχη θάλασσα γύρωθεν. Καί κυρίως ἐλαιῶνες. Παντοῦ ἀτενίζεις κάστρα καί πυργόσπιτα ὠραῖα κτισμένα. Πρόκειται γιά ἕνα ξεχωριστό καί ἰδιόμορφο, μαγευτικό τόπο.

Ἡ Μάνη κατοικεῖται ἀπό τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Περιοχές της ἀναφέρει μάλιστα ὁ Ὅμηρος. Στό Γύθειο σώζεται ἐπίσης ἀρχαῖο θέατρο. Οἱ κάτοικοι ἔζησαν πολλούς χρόνους μέ λιτότητα ἀλλά μέ ὑπερηφάνεια καί πάντοτε μέ πνεῦμα ἀγωνιστικότητας καί ἐλευθερίας. Εἶναι λίαν χαρακτηριστικό ὅτι ποτέ δέν κατακτήθηκε ἀπό τούς Τούρκους. Παρέμεινε ἀδούλῳτη. Εἶναι ἡ ἡρωϊκή Μάνη. Γι' αὐτό καί ἡ σημαία τῆς Μάνης ἀναγράφει, ὄχι «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος», ἀλλά «Νίκη ἢ Θάνατος». Στό Ἐπισκοπεῖο ὑπάρχει χάρτης ὅπου δείχνει τήν Πελοπόννησο ὑπό τόν Ὄθωμανικό ζυγό πλὴν τῆς Μάνης, ἡ ὁποία εἶναι ἐλεύθερη ἡγεμονία ἀπό τό

1453 έως την ίδρυση του ελληνικού κράτους 1833.

Η Μάνη, πρώτη συνέβαλε στην έναρξη της Ελληνικής Επανάστασεως. Μετά από συσκέψεις σε Τσίμοβα (Άρεόπολη) και Κιτριές, των Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και Θεόδ. Κολοκοτρώνη, ο οποίος βρισκόταν ήδη από τον Ιανουάριο του 1821 στην Καρδαμύλη, αλλά και την όρκωμοσία των οπλαρχηγών, που έλαβε χώρα στον Ι.Ναό των Ταξιαρχών στην Άρεόπολη στις 17 Μαρτίου 1821, ξεκίνησαν οι Μανιάτες αγωνιστές για την απελευθέρωση της Καλαμάτας (23 Μαρτίου 1821). Οι Τούρκοι προσπάθησαν τρεις φορές να κατακτήσουν την Μάνη (Μάχη Βέργας, 22/6/1826), (Μάχη Διροῦ, 24/6/1826) και (Μάχη Πολυαράβου, 28/8/1826) αλλά απέτυχαν παταγωδώς. Προσέτι και τα νεότερα χρόνια η Μάνη ανέδειξε πολεμάρχους οι οποίοι θυσιάστηκαν για την Ελλάδα είτε στο Μακεδονικό Αγώνα, είτε στη Μικρασία, είτε στην έποποιία του 40 είτε ακόμη και σ' αυτά, τα κατοπινά χρόνια.

Όσον αφορά την χριστιανική πίστη, υπήρχε η άποψη ότι η Μάνη έκχριστιανίστηκε τελευταίως στην Ελλάδα κατά τον 9ο αιώνα. Όστόσο η παρουσία παλαιοχριστιανικών ναών (τέλη 5ου – 6ου αϊ.) κυρίως στα παράλια της Μέσα Μάνης κοντά στη θέση «Τηγάνι», αλλά και σ' άλλες περιοχές αποδεικνύει την ύπαρξη χριστιανικής βιοτής πολύ πρό του 9ου αιώνα. Καθοριστική βέβαια σημασία για την έδραίωση του χριστιανισμού υπήρξε η όλη ιεραποστολική δράση του όσιου πατρός Νίκωνος «του Μετανοεΐτε» τον 10ο αιώνα. Έξ έπόψεως καθαρώς εκκλησιαστικής, η πρώτη Έπισκοπή υπό τό όνομα Μαΐνη αναφέρεται από τας αρχάς του 10ου αιώνα. Έκτοτε ιδρύθησαν κατά διάφορα χρονικά διαστήματα περί τις όκτώ Έπισκοπές. Σήμερα υφίσταται η Ίερά Μητρόπολις Μάνης μέ 114 ένοριακούς Ναούς, 412 Παρεκκλήσια, 267 Παρεκκλήσια μέ 80 Κοιμητηριακούς Ναούς, 204 Ίδιωτικούς και 20 Μοναστηριακούς. Η τοπική επίσημη έορτή είναι της Ύπαπαντης του Κυρίου, όπου στο Έπισκοπεΐο και στον όμώνυμο Ι. Ναό εύρίσκεται η περίπυστος εικών. Σήμερα είναι έν λειτουργία τρεις Ι. Μονές: Η Ι.Μ. Παναγίας Γιατρίσης, Ι.Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ανδρουμπεβίτσης και η Ι.Μ. Αγίων Πάντων Γυθείου.

Γενικότερα, όλόκληρη η Μάνη, Ανατολική και Δυτική, είναι «κατάσπαρτη» από Ι. Μονές, Ναούς, μεγάλους και μικρούς και μάλιστα μέ θαυμάσιες άγιογραφίες. Αυτό φανερώνει την πίστη και την εύλάβεια των Μανιατών. Τό σπουδαιότερο μοναστήρι της Μάνης είναι η Παναγία ή «Γιάτρισσα» στον Ταύγετο, σε ύψόμετρο 1.250 μ., από τά μεγαλύτερα προσκυνήματα.

Τό ιερό τρίπτυχο τό όποίο σέβονται άπαντες είναι: «θρησκεία, πατρίδα, οίκογένεια». Δηλ. όρθοδοξία, Ελλάδα, πατέρας, μητέρα και τέκνα. Ίδιαίτερα, «ζούν μέ τούς νεκρούς» που σημαίνει αποδίδουν μεγίστη τιμή και σεβασμό στους κεκοιμημένους τους, έξ' οῦ και τά γνωστά «Μοιρολόγια». Όλοι οι κάτοικοι

διακρίνονται για την ανδρεία, την νοικοκυρωσύνη, την φιλοξενία, τό ελεύθερο πνεῦμα. Ἡ Μάνη ἔχει ἱστορία καί γράφει ἱστορία ἐκκλησιαστική καί ἐθνική.

Εἶναι ἐπίσης πολύ χαρακτηριστικό ὅτι ἡ Μάνη ἀνέδειξε μεγάλες προσωπικότητες σ' ὅλους τούς τομεῖς τῆς κοινωνίας, ὅπως κληρικούς, στρατιωτικούς, ἰατρούς, νομικούς, πολιτικούς, ἐκπαιδευτικούς κἄ. Ἐπίσης διέπρεψαν καί διαπρέπουν καί στήν ἀλλοδαπή, κυρίως στήν Ἀμερική καί τόν Καναδά. Σήμερα μάλιστα ἀποτελεῖ σπουδαῖο τουριστικό προορισμό για πολλούς Ἑλλήνες καί ξένους. Δυνάμεθα νά χαρακτηρίσουμε τήν Μάνη, ὡς ἕνα ἀνοικτό καί μοναδικό πολιτιστικό μουσεῖο. Ἡ πρόσκληση για ἐπίσκεψη – προσκύνημα στή Μάνη ἀπευθύνεται πρός ὅλους. Εἶναι δεδομένη.